

dr. Gaál-Szabó Zsuzsanna

2019- Esettanulmányok

Szigetelésdiagnosztikai Konferencia, 2019

zsuzsagsz@gmail.com

1. Kik laknak az üveg alján? ...Buborék

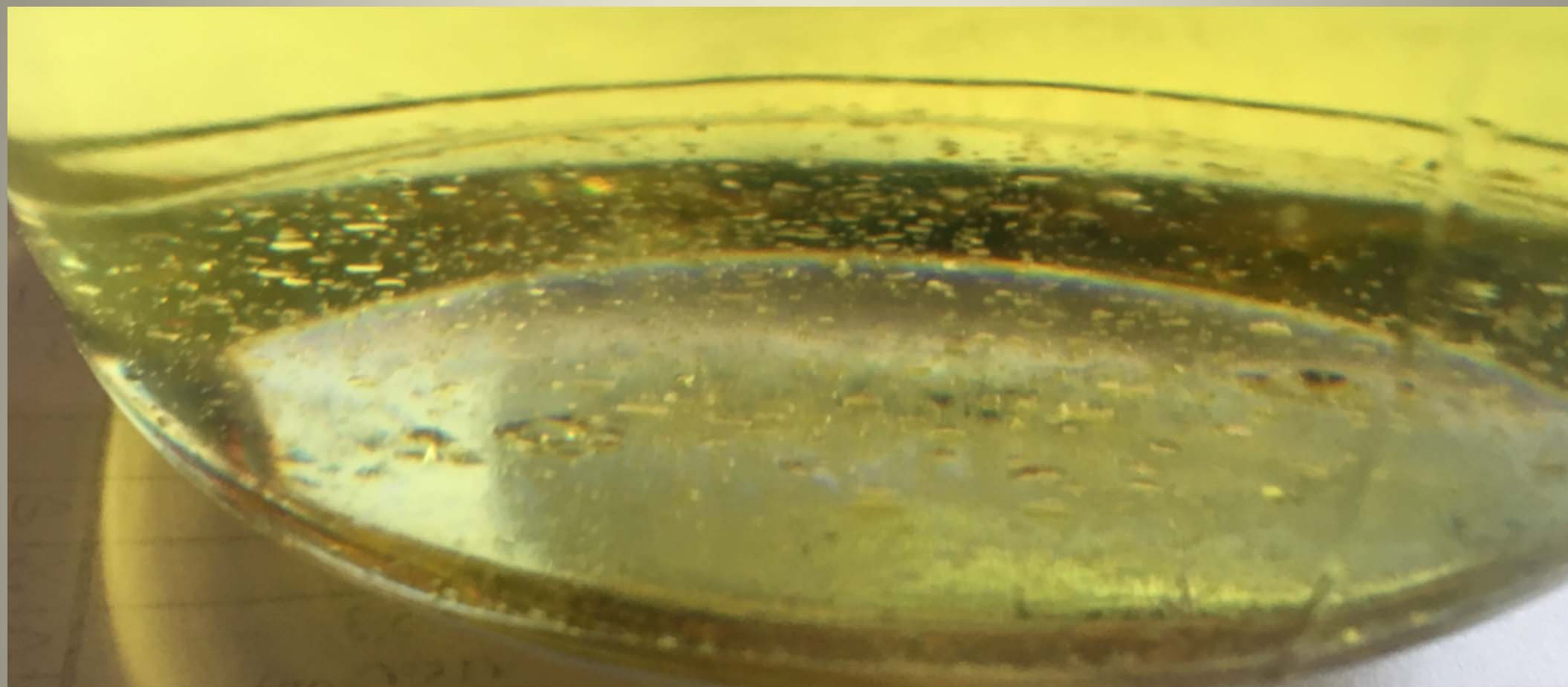
Ez egy nagyon jó, regenerált olaj

szín: v 1,0

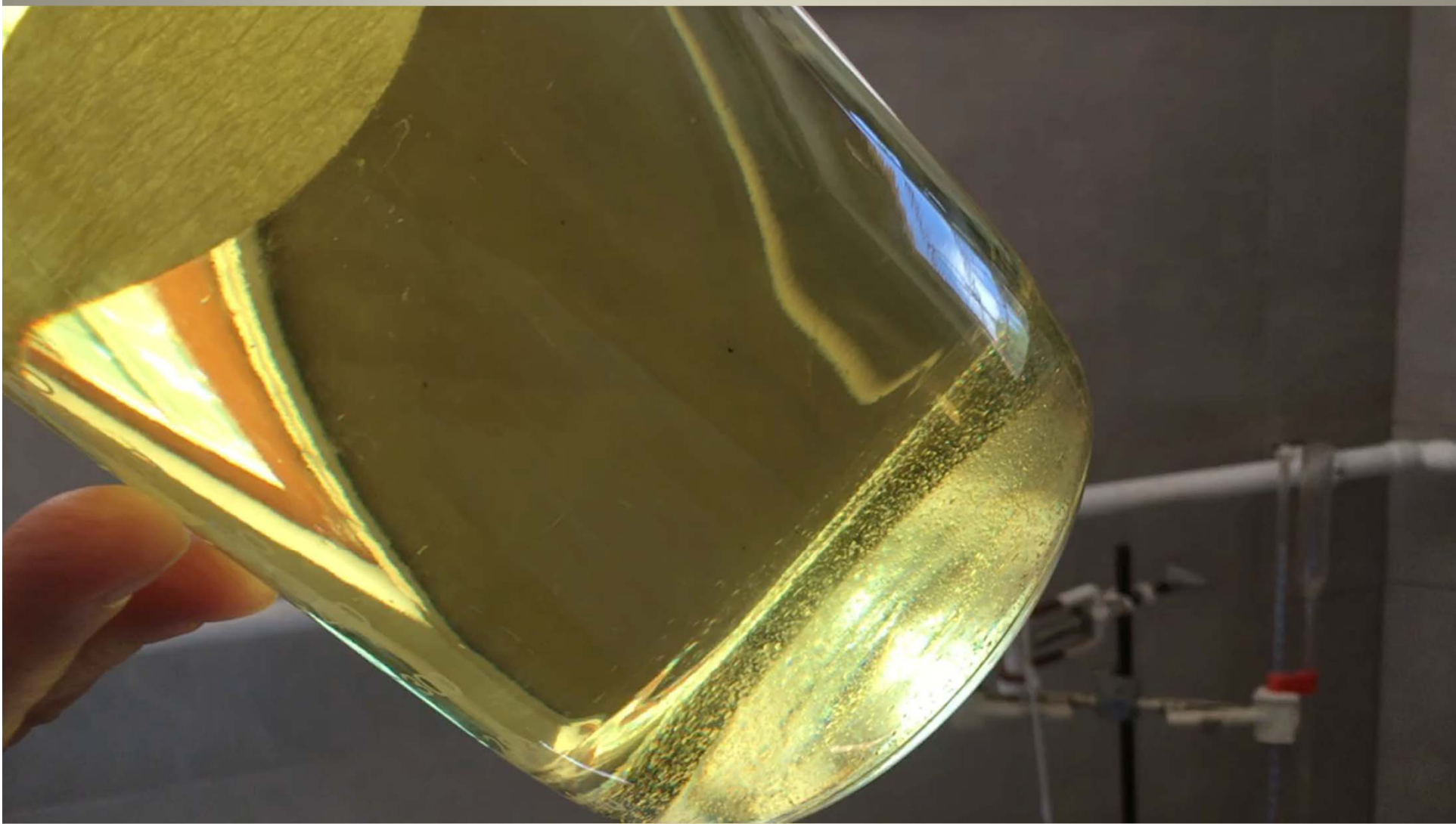
tg delta: 0,0008

határfelületi feszültség: 46,6

víz (35°C-on): 22,8 mg/kg

Ez egy többszereplős történet

Gyász első fázisa: tagadás:

nincs benne
és nem is víz

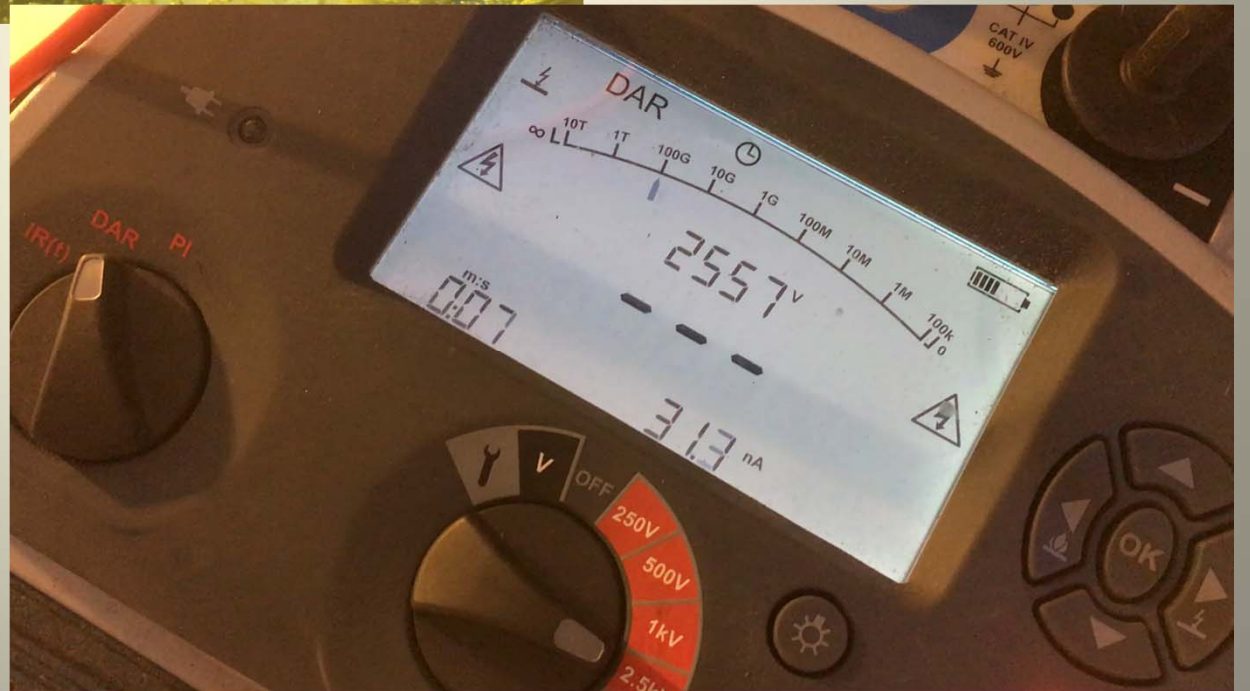
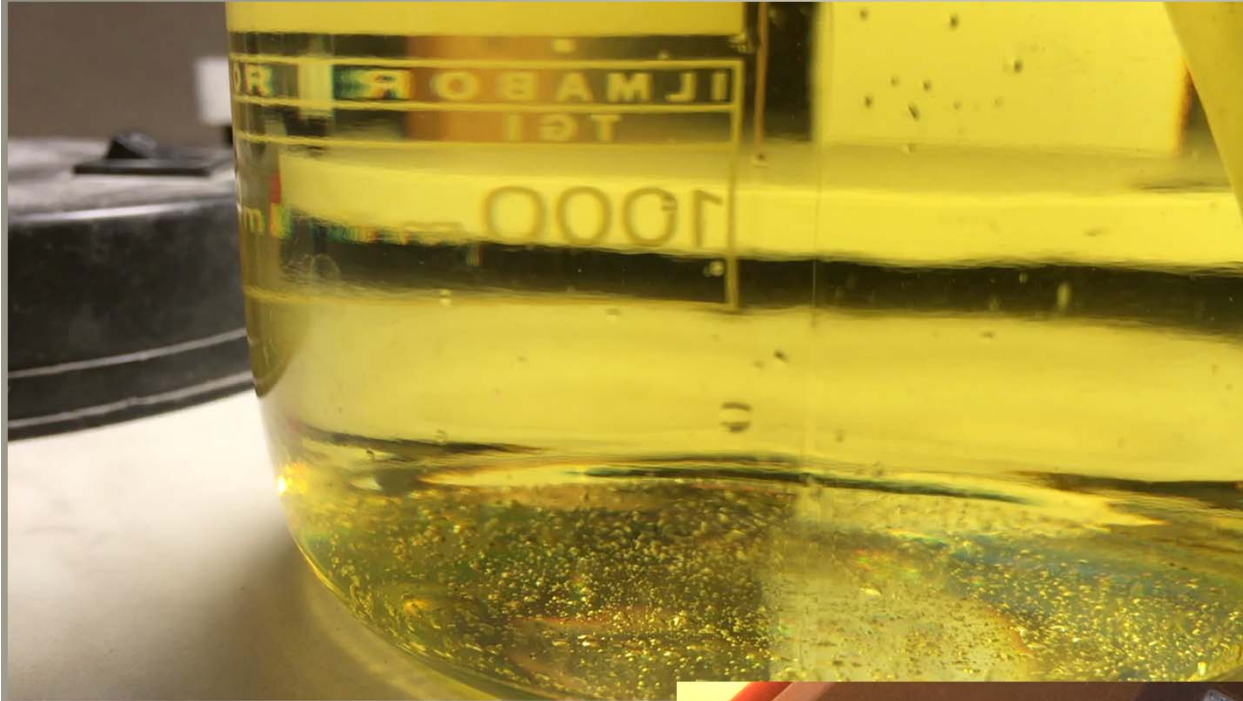
Ismételt mintavétel másnap

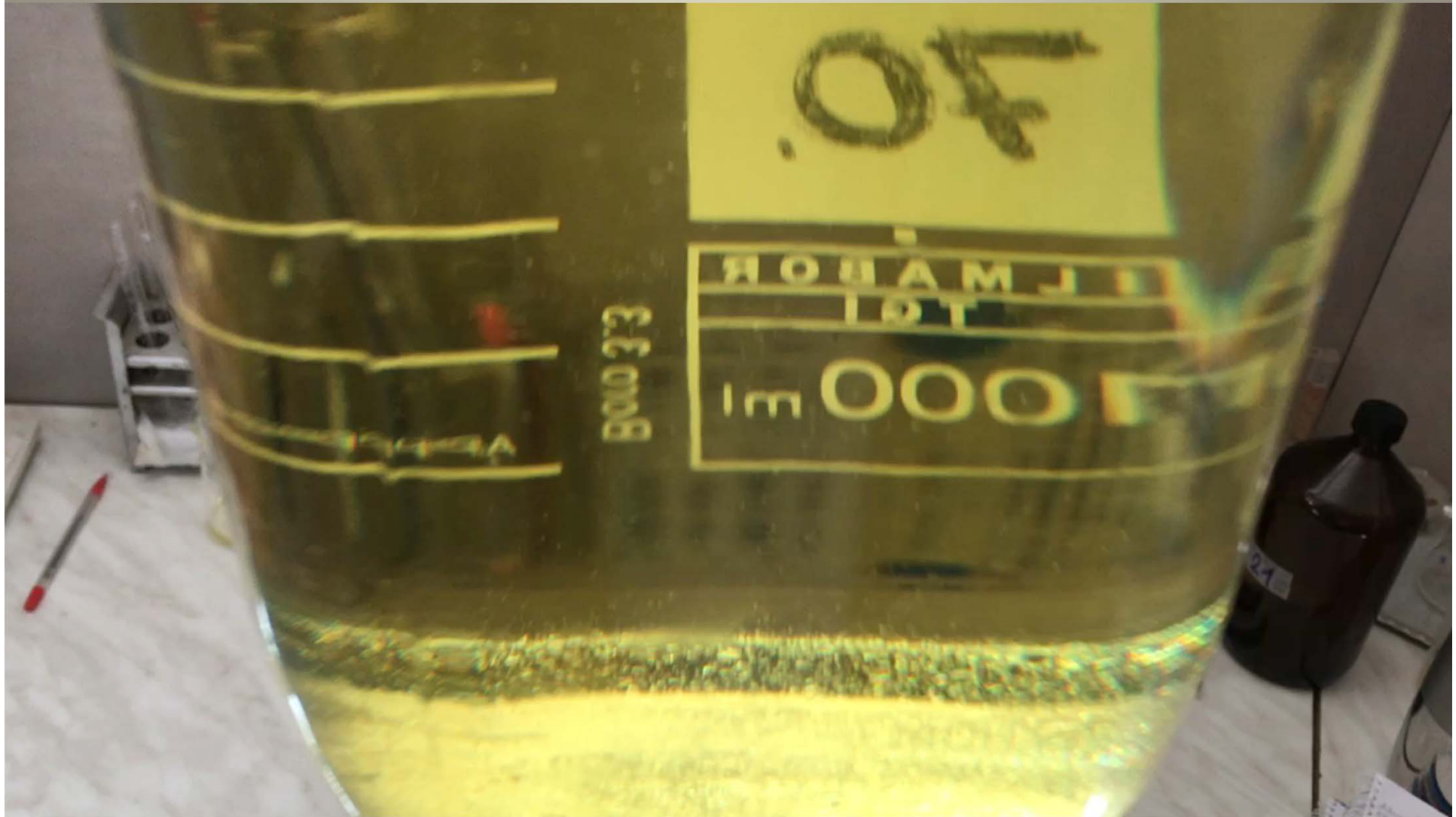

víz (35°C-on)
üveg tetején: 22,8 mg/kg

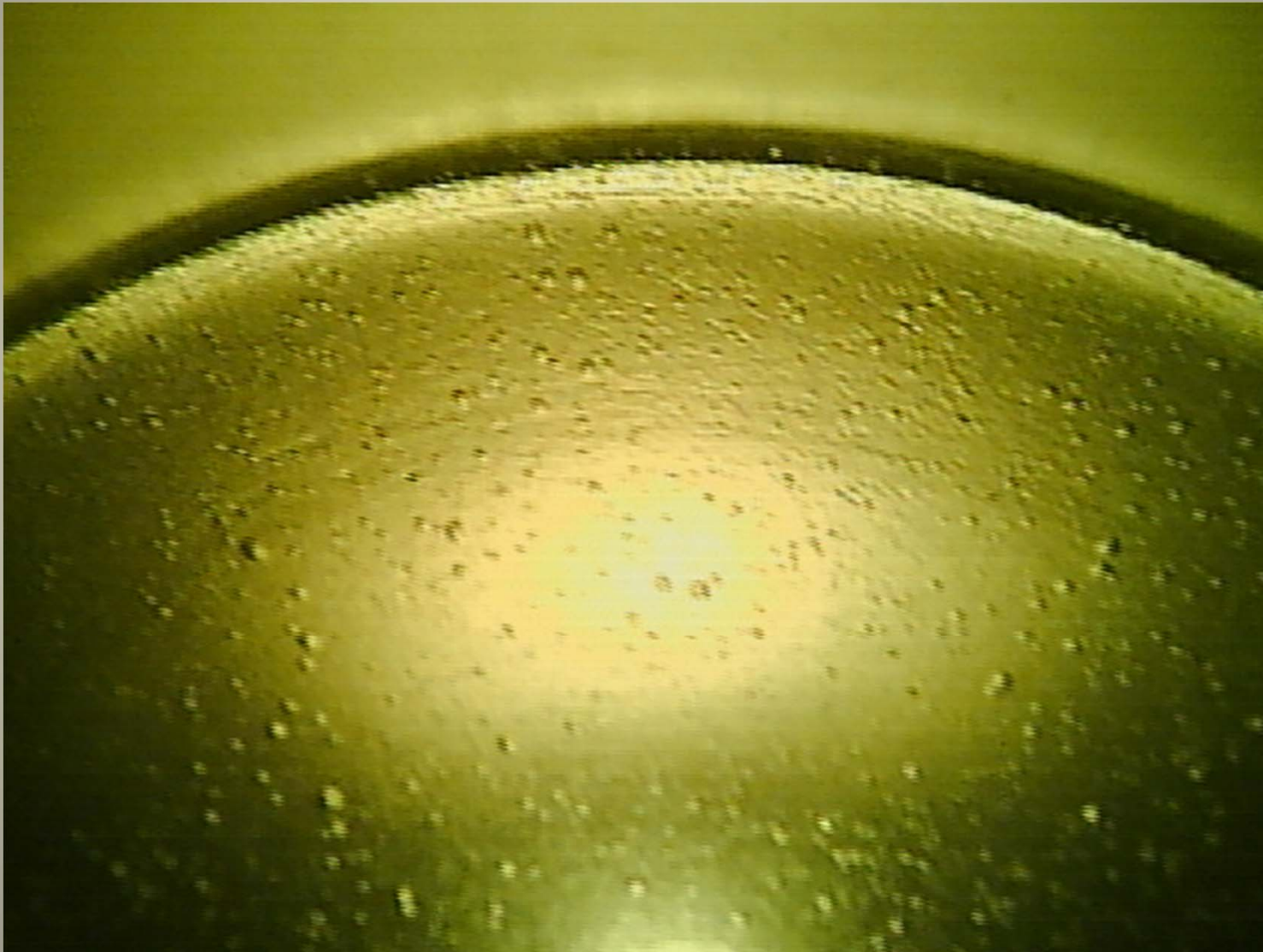
víz
üveg alján: 382 mg/kg

Modellkísérlet: Ebbe a regenerált olajba én tettem 3 csepp vizet.

Fém palack alján a vízcseppek

....enyhe összerázás után

....heves összerázás után

2. Fázis : elfogadás

fogadjuk el , hogy a transzformátorban víz van:

- ismételt mintavétel is ezt az eredményt adta
  - víztitrálás
  - Megger
  - vizes modellkísérlet
  - az összes többi szereplő is reprodukálta
-
- + sajnos romlottak az egyéb paraméterek is

A szóban forgó berendezés

	papír víztartalom	szigetelési ellenállás R_{60}
regenerálás előtt	3,8%	0,6 G Ω (24°C)
regenerálás után	1,4%	1,4 G Ω (25°C)
reg. után egy hónappal	2,5%	1,3 G Ω (17°C)

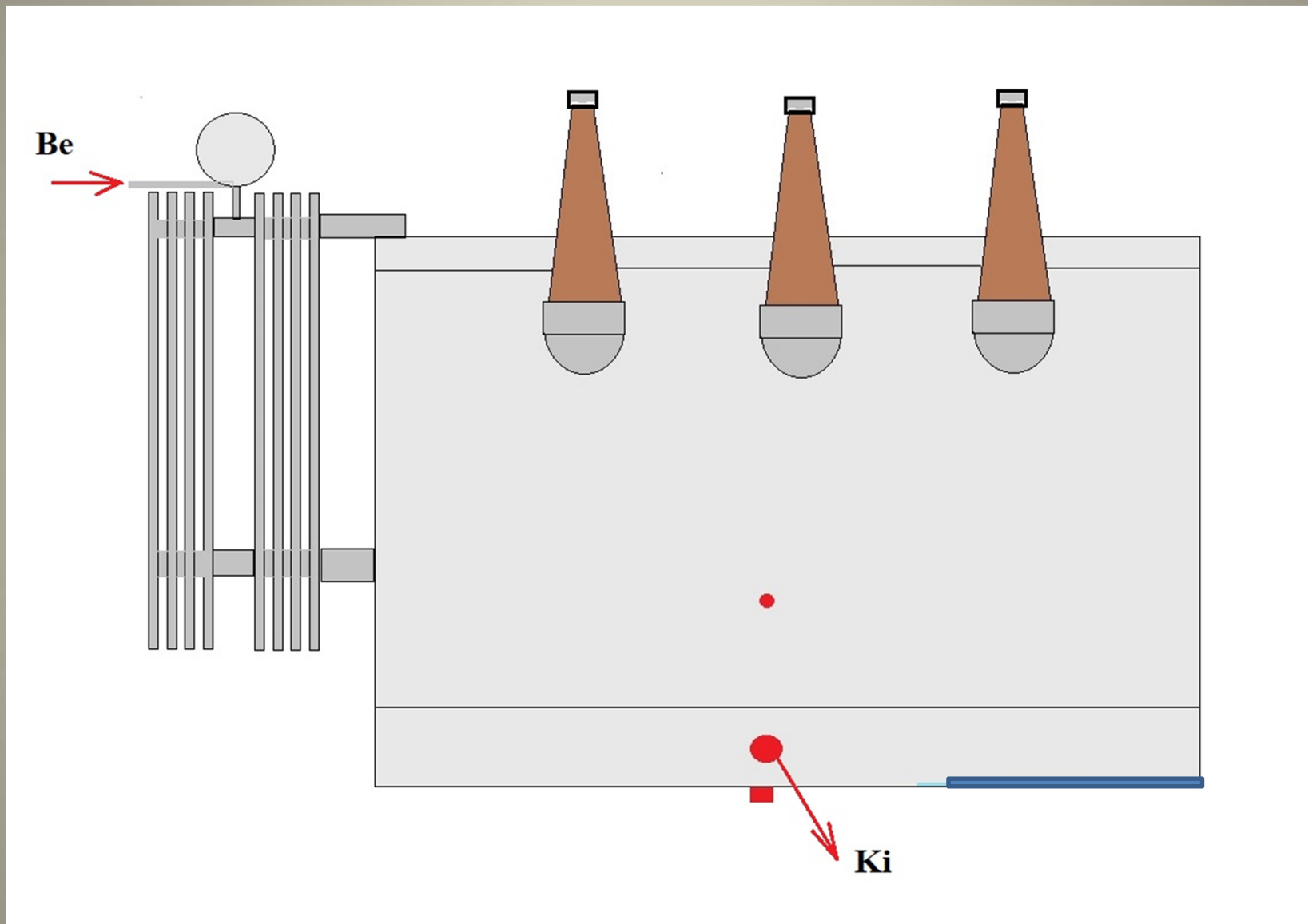
Kontroll transzformátor

	papír víztartalom	szigetelési ellenállás R_{60}
regenerálás előtt	4,4%	0,2 G Ω (25°C)
regenerálás után	1,3%	0,5 G Ω (24°C)
reg. után egy hónappal	1,2%	0,7 G Ω (18°C)

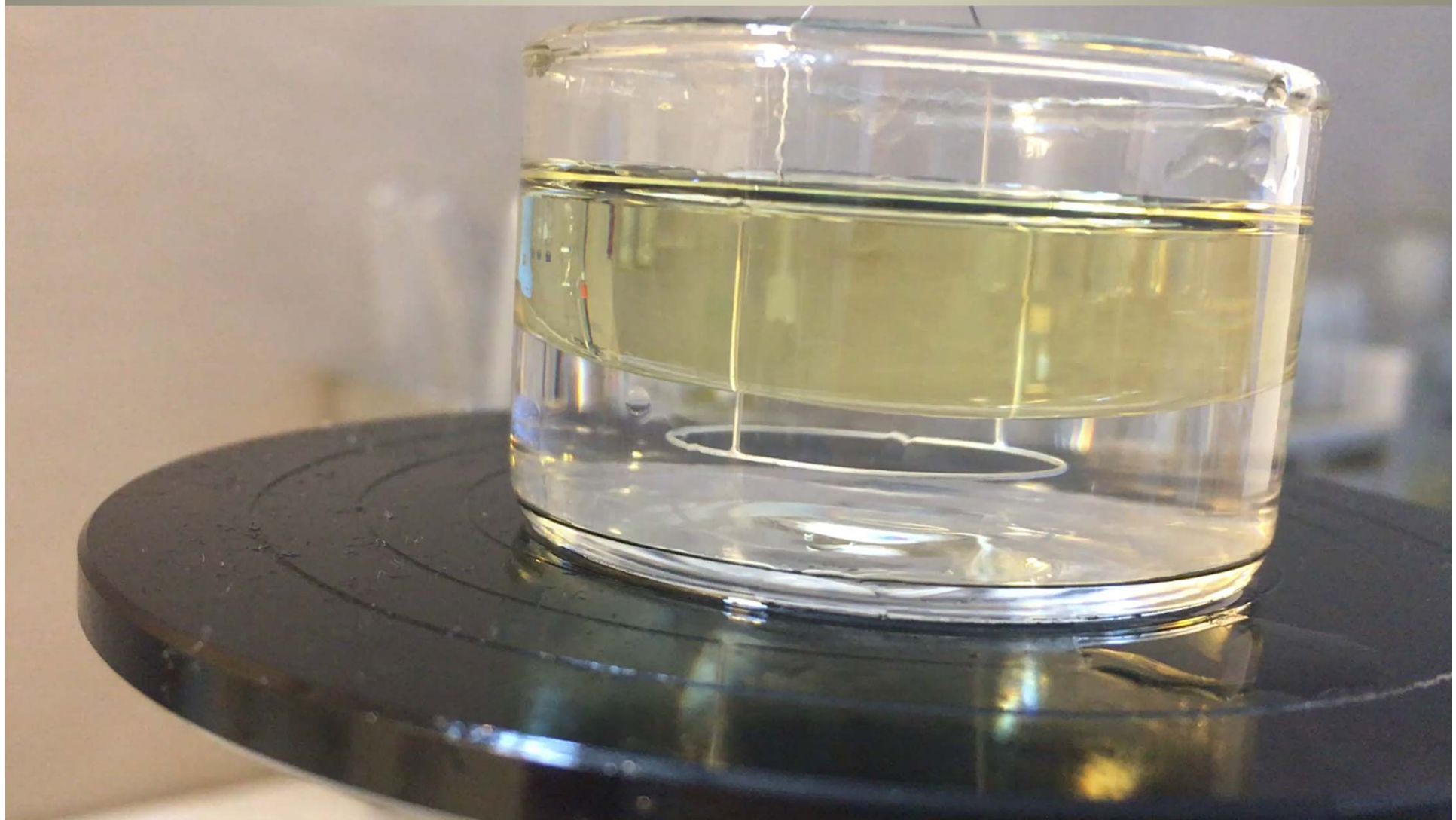
1. Tagadás
2. Elfogadás
3. De hogy történhetett ez meg?

Magyarázat még csak feltevésként:

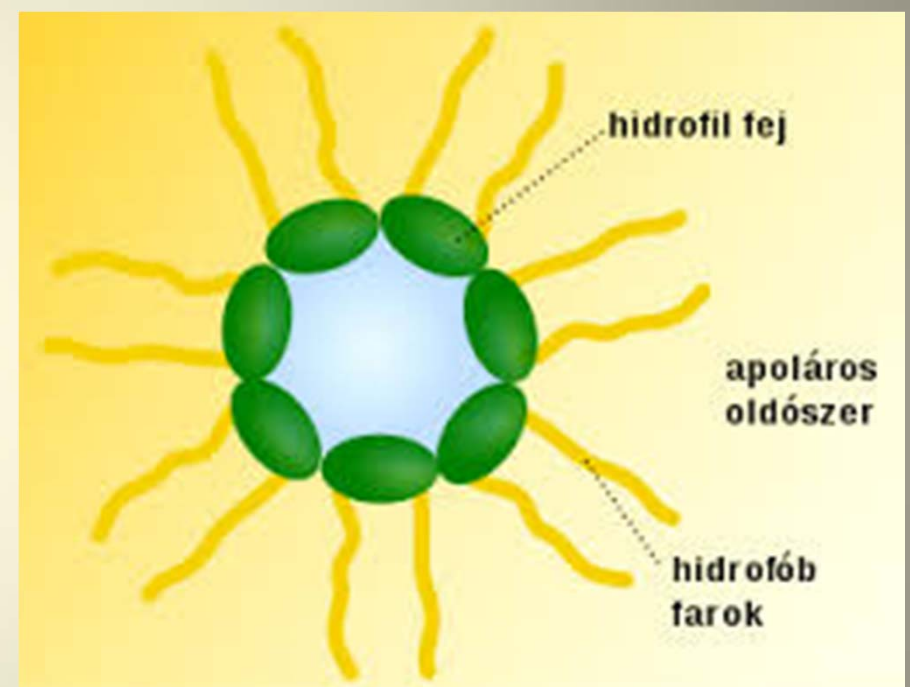
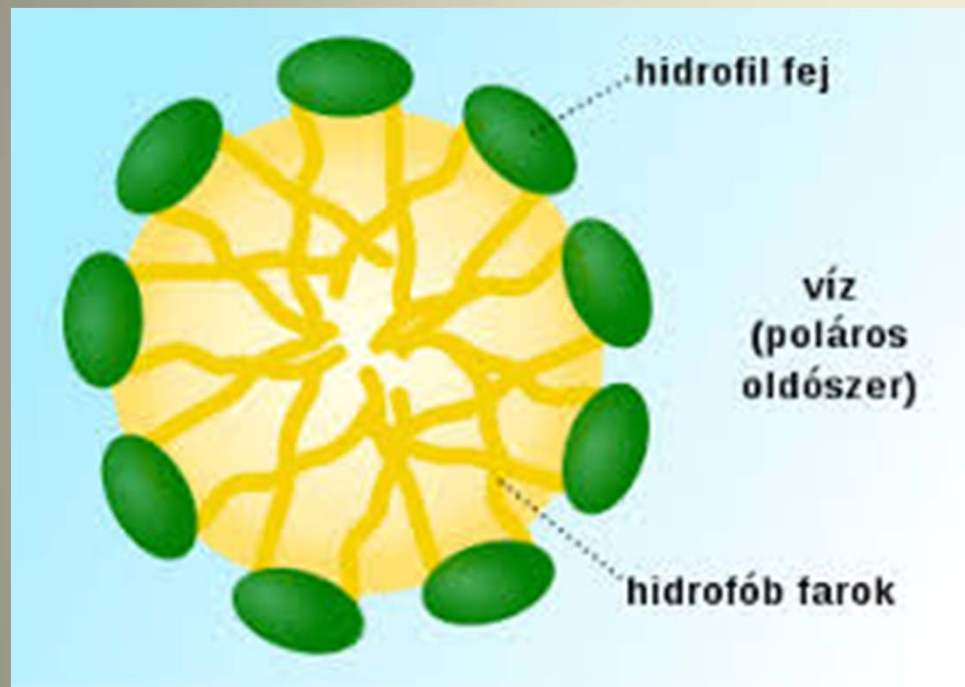
1. Transzformátor ferde helyzete - legalacsonyabban fekvő, pangó terület

2. Nagyon magas határfelületi feszültség

Olaj alul megtapadhat

Tanulság 1 : mintavevő edény

- **Üveg**

Törik

Látszik, mi van benne

- **Fém**

Nem törik

Nem látszik, mi van benne

Egyiket sem vesszük csordultig!!!!
(MSZ EN 60475)

Tanulság 2: mintavételi hőmérséklet

1. minta

Októberi mintavétel - már hidegebb volt

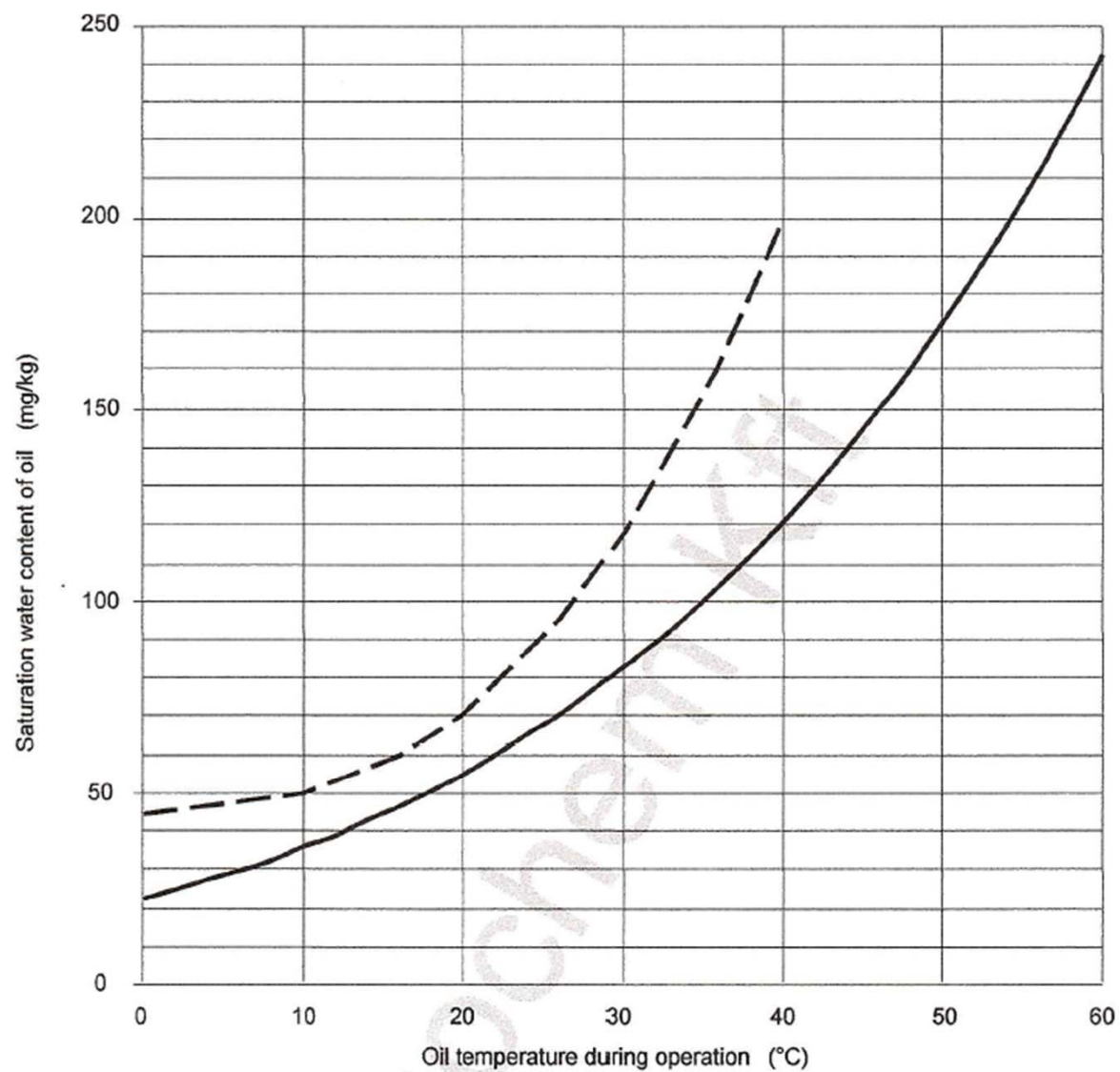
víz (17°C-on)
üveg tetején: 13,1 mg/kg

víz
üveg alján: 176 mg/kg

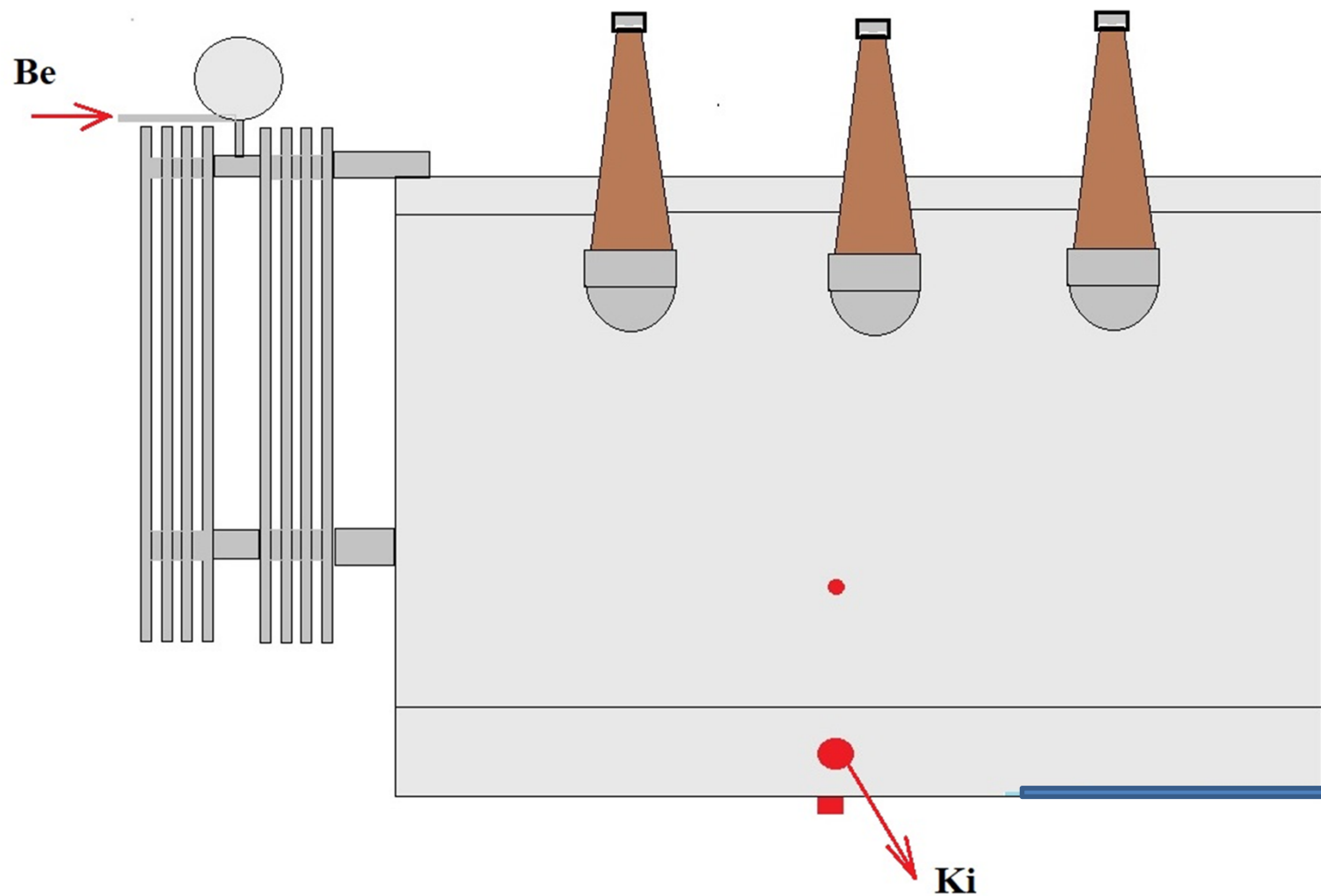
2. minta

mintavevő csapon keresztül, 10 liter, erős sugárban kiengedett olaj után véve
víz (17°C-on): 7,2 mg/kg, nincs vízkiválás az alján

— Saturation water content in unused oil ($\log W_s = 7,0895 - 1567/T$)
- - Typical saturation water content in oxidized oil with acidity of 0,3 mg KOH/g

Tanulság 3 : Pangó rejtekhelyek

2. Egy meghibásodás komplex felderítése

DHTSV 25001/120 Buchholtz jelzés

Elvégzett vizsgálatok:

N és K oldal szigetelési ellenállás

Áttétel

Tekercsellenállás N oldal fokozatonként, K oldal

Fokozatkapcsoló kapcsolási vizsgálata

Hibagáz vizsgálat

Olajvizsgálat

Furánvizsgálat (szigetelőpapír állapota)

Szigetelőolaj részecskeszám meghatározása

Szigetelőolajban lévő részecskék mikroszkópos vizsgálata

1. Szigetelési ellenállás mérése:

A transzformátor hőmérséklete: 32 fok C

Mérőfeszültség 5000V DC

K mérve N testen

R 15 (GΩ)	R 60 (GΩ)	K (R60/R15)
4,24	7,13	1,68

N mérve K testen

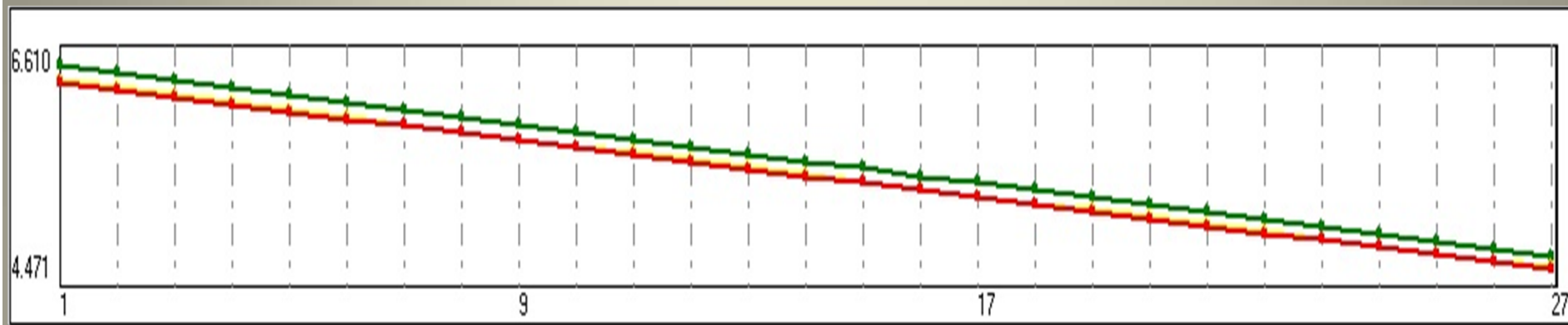
R 15 (GΩ)	R 60 (GΩ)	K (R60/R15)
8,42	13,72	1,63

N-K között

R 15 (GΩ)	R 60 (GΩ)	K (R60/R15)
9,14	13,98	1,53

A szigetelési ellenállások és abszorpciós tényezők megfelelőek.

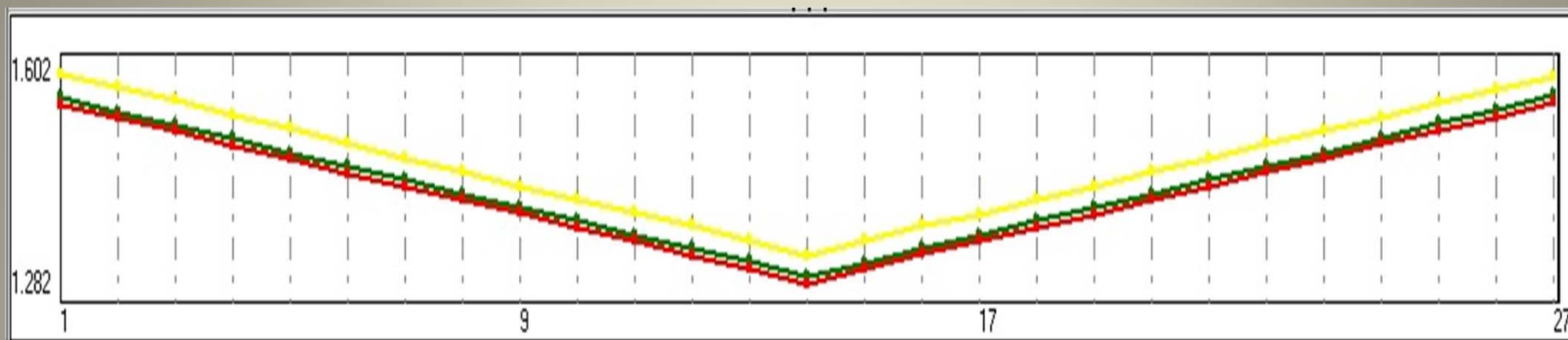
Áttétel

Az áttétel értéke az A-N/a-n fázisban jelentős eltérést mutat a mási két fázishoz képest

Tekercsellenállás

N tekercs

K tekercs

Fáz. A	a-n	~~~~	Fáz. B	b-n	~~~~	Fáz. C	c-n	~~~~
Fesz.[V]	Áram[A]	Ell[mOhm]	Fesz.[V]	Áram[A]	Ell[mOhm]	Fesz.[V]	Áram[A]	Ell[mOhm]
0,253	5,0188	<u>50,425</u>	0,1269	5,0217	25,286	0,1272	5,0298	25,259

A tekercsellenállások mérési eredményeinél az N tekercselés A-N fázisánál látható kisebb állandó eltérés a másik két fázishoz képest, ennek oka lehet egy fellazult kötés. **A K tekercselésnél az a-n fázis ellenállása közel kétszerese a másik két fázisének, ami menetzárlatra utal.**

Hibagáz

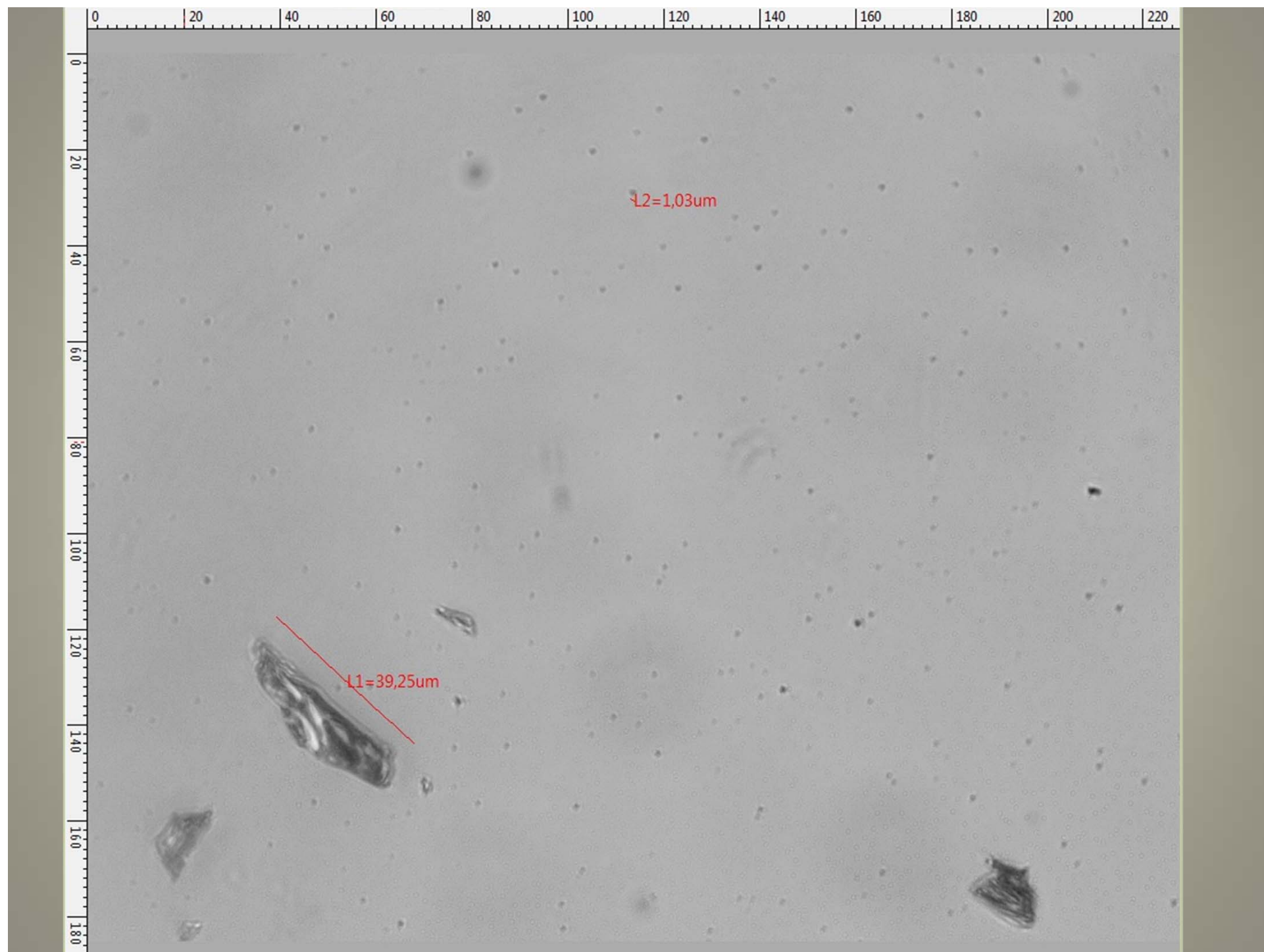
Vizsgált gáz	Mérték- egység	Vizsgálati eredmény	Jellemző érték
Hidrogén	μl/l	334	50-150
Oxigén+nitrogén	%	8,1	-
Szénmonoxid	μl/l	370	400-600
Széndioxid	μl/l	4209	3800-14000
Metán	μl/l	122	30-130
Acetilén	μl/l	387	60-280
Etilén	μl/l	373	60-280
Etán	μl/l	30	20-90

Ívelésre utal

Vizsgált jellemző	Mértékegység	Vizsgálati eredmény	Határérték ** 120 kV-os transzf.-ra		
			jó	megfelelő	rossz
Átütési feszültség (átütési szilárdság)	kV kV/cm	75 300	>50 >200	40-50	<40 <160
Dielektromos veszteségi tényező		0,0027	<0,10	0,10-0,50	>0,50
Egyenáramú fajlagos ellenállás* (90°C-on)	GΩm	153	>3	0,2-3	<0,2
Semlegesítési szám	mg KOH/g	0,03	<0,10	0,10-0,20	>0,20
Határfelületi feszültség	mN/m	32,4	>28	22-28	<22
Víztartalom	mg/kg	15,5 (32°C-on)	<20	20-30	>30
			a transzformátor működési hőmérsékletén		
Szín* (0-8 skálán)	fokozat	1,5			
Külső		Látható szennyeződést, szabad vizet nem tartalmaz	tiszta		sötét/ zavaros
Olajtisztaság* (részecskeszám)	ISO kód	22/19/13			20/18/15 és fölötte

Mikroszkópos vizsgálat

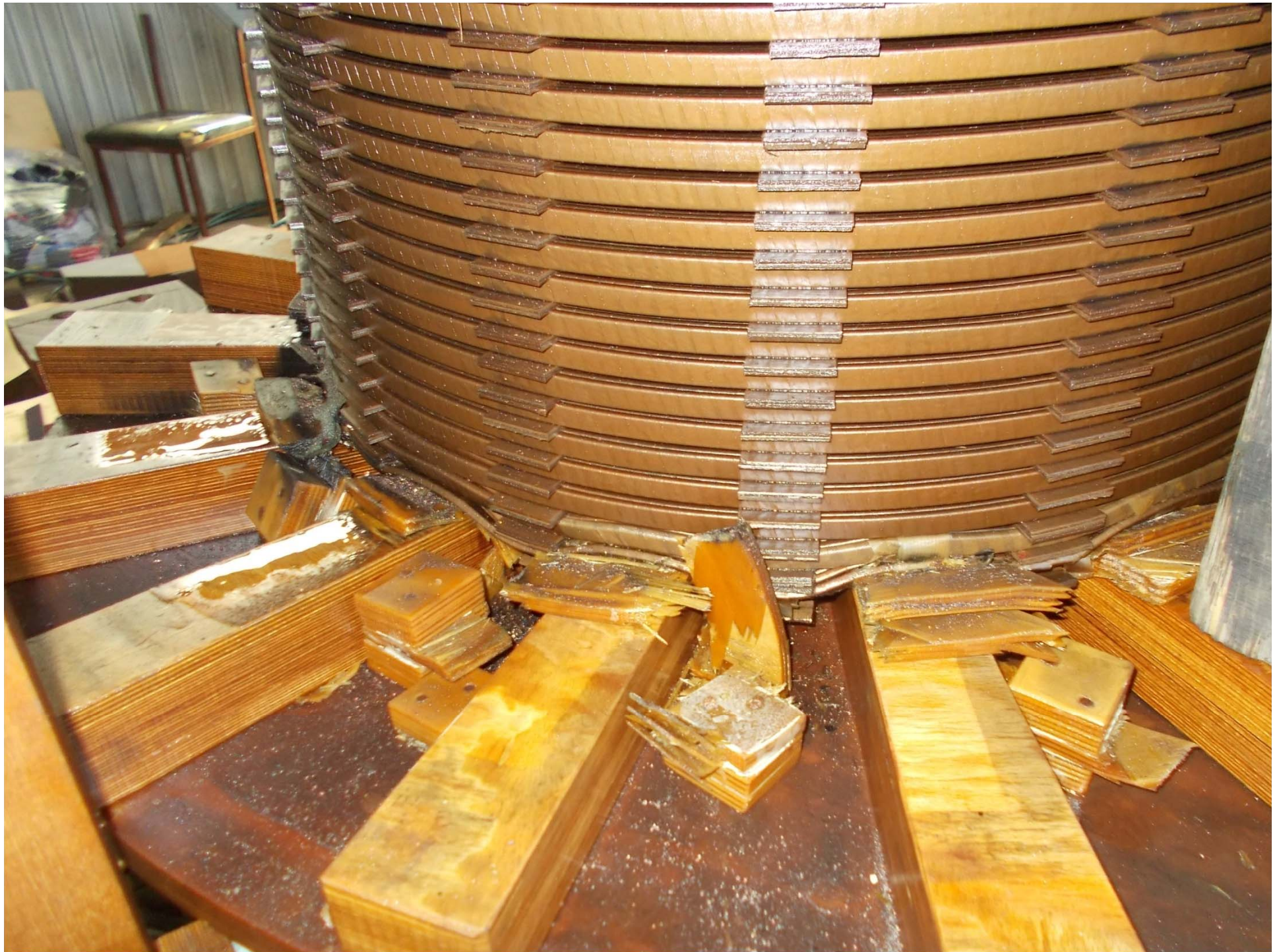
Furán

Vizsgált furánszármazék	Vizsgálati eredmény [mg/kg]
5-hidroximetil-2-furfurál (5HMF)	<0,05
2-furfurál (2FAL)	0,09
2-acetilfurán (2 ACF)	<0,05
5-metil-2-furfurál (5 MEF)	<0,05

Csekély mennyiségű furánszármazékot detektáltunk.
A szigetelőpapír jó állapotban van

Köszönöm a figyelmet!

2019

zsuzsagsz@gmail.com